

установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу є важливим з теоретичної і практичної точок зору. Крім того, для забезпечення активної протидії злочинності правоохоронна діяльність має постійно удосконалюватися залежно від можливостей новітніх науково-технічних засобів, ефективності тактичних прийомів, методів і способів їх застосування. Тому вдосконалення кожного з елементів науково-технічного забезпечення розкриття і розслідування злочинів здійснюється з урахуванням сучасних науково-технічних досягнень та потреб практики і має важливе процесуальне і оперативно-розшукове значення.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : наук.-практ. коментар: у 2 т. / О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдаль та ін. ; за заг. ред. В.Я. Тація. Харків : Право, 2012. Т. 1. 768 с.
2. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України. *Відомості Верховної Ради*. 1992. № 22. Ст. 303.
3. Про телекомунікації : Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 12. Ст. 155.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України : наук.-практ. коментар / за заг. ред. В. Г. Гончаренко, В. Т. Нора, М. Є. Шумило. Київ : Юстініан, 2012. 1328 с.
5. Засоби і системи зв'язку ОВС : навч. посіб. / М. В. Кобець, Е. В. Ланевський, О. В. Яковенко. Київ : НАВСУ, 2004. 83 с.

Шумило Микола Єгорович,

керівник Центру проблем правосуддя та формування єдиної судової практики Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України

КРИТЕРІЇ СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ФОРМИ В КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ

Після прийняття КПК (2012 р.) набула практика створення в його структурі спрощених проваджень. Дана тенденція є закономірним явищем. Причиною цього є відсутність можливості регулювати нові неоднорідні процесуальні ситуації загальними нормативними приписами, а також пов'язано з матеріальними і організаційними міркуваннями, необхідністю швидкості і простоти судочинства, по справам невеликої тяжкості. У такий спосіб автономізуються окремі процесуальні провадження та встановлюється загальний та диференційовані процесуальні порядки. Диференціація процесуальної

форми призводить до розвитку системи кримінального процесу, яка відповідає суспільним потребам, що обумовлюється стрімким розвитком суспільних відносин і здатна ефективно вирішувати завдання кримінального процесу. Важливо також мати на увазі і те, що диференційована процесуальна форма похідна від ординарної форм У такий спосіб відбувається розчленування провадження на окремі його частини. Визнаючи об'єктивний характер таких диференціацій, слід зауважити, що спрощення повинні мати певні допустимі критерії, під якими слід розуміти обставини, які законодавець враховує при створенні диференційованих форм кримінального провадження. Їх поділяють на матеріально-правові і процесуальні. Зрозуміло, що диференціація у кримінальному праві виступає передумовою диференціації кримінально-процесуальних форм. В науці кримінального процесу напрацьовані загальні критерії допустимості спрощення процесуальної форми до числа яких відносяться: 1) недопустимість утворення проваджень, що суперечать меті кримінального процесу; 2) забороняється погіршувати процесуальний статус учасників кримінального провадження, або гарантій їх забезпечення, за виключенням випадків, коли учасник провадження добровільно відмовляється від наданих законом йому прав; 3) спрощення судової процедури допускається лише при проведенні повноцінного досудового провадження. 4) кримінальна процесуальна форма повина відповідати вимогам єдності і базуватися на єдиних принципах, закріплених у ст. 7 КПК; 5) забороняється обмежувати право особи на судовий захист, включаючи доступ до судових процедур; 6) спрощені провадження не повинні застосовуватися у справах про тяжкі чи особливо тяжкі злочини; 7) всі спрощення допускаються лише по ініціативі або за згодою зацікавлених учасників, якщо вони не суперечать важливим публічним інтересам; 8) у прискорених і спрощених провадженнях законодавець зобов'язаний встановлювати додаткові гарантії як компенсаторні механізми забезпечення прав і свобод учасників кримінального провадження. На жаль, в Законі України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» від 22 листопада 2018 року окремі його положення не в повній мірі відповідають вище зазначеним допустимим критеріям спрощення кримінальної процесуальної форми. Наприклад, у ст. 298/1/ «Процесуальні джерела доказів у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки» пропонується розширити процесуальні джерела доказів у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки у порівнянні з ч. 2 ст. 84 чинного КПК, до числа котрих віднести: пояснення осіб, результати медичного освідчування, висновки спеціаліста, показання технічних приладів і технічних засобів, що

мають функції фото і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису. Крім, цього пропонується у ч. 3 ст. 214 чинного КПК дозволити до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань: отримання пояснень; проведення медичного освідування; отримання висновків спеціаліста та зняття показань з технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису; вилучення знарядді і засобів вчинення кримінального проступку, речі і предмети, що є безпосереднім предметом кримінального проступку, або які виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей. Дана корекція кримінального процесуального закону не узгоджується з його базовими положеннями щодо видів доказів у кримінальному провадженні, призводить до дублювання із змістом ст. 99 чинного КПК, а також по суті надає можливості проведення процесуальних дій направлених на збирання доказів до внесення даних в Єдиний реєстр досудового розслідування.

Шехацов Руслан Миколайович,

доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету № 1 Інституту з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ВПЛИВ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ НА ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ

Зміни нормативних приписів статті 300 КПК України, які набудуть чинності з 01 січня 2020 року, збагатять пошуково-пізнавальні можливості дізнання негласними слідчими (розшуковими) діями, передбаченими у частині другій статті 264 та статті 268 КПК України. Такі зміни стали наслідком сприйняття українським законодавцем багаторічної практики Європейського суду з прав людини (далі ЄСПЛ) та досвіду діяльності органів досудового розслідування цілого ряду європейських країн, який був систематизований та викладений у Рекомендаціях Комітету міністрів Ради Європи державам-членам «Про «особливі методи розслідування» тяжких злочинів, у тому числі терористичних актів» N Rec (2005) 10 від 20 квітня 2005 р.

Так, підрозділ «а» Розділу II Додатка до цих Рекомендацій містить загальні принципи використання особливих методів